

DİSİPLİN KURULU

- Belediyelerde disiplin kurullarının yapısı, belediyenin türüne ve personelin statüsüne göre değişebilmekle birlikte temel dayanaklar;
- * 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu
- * Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Personelinin Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Esaslarına Dair Yönetmelik
- * Disiplin Kurulları ve Disiplin Amirleri Hakkında Yönetmelik hükümleridir.

Belediyelerde Disiplin Kurulu

İlke olarak belediyelerde ayrı bir disiplin kurulu oluşturulur.

- Kurulun başkanı genellikle:
 - * Belediye başkanının görevlendireceği başkan yardımcısı,
 - * Veya belediye başkanınca belirlenen üst yönetici olmaktadır.
-
- Kurul üyeleri ise belediyenin üst düzey yöneticileri arasından belirlenir.
- Genellikle;
-
- * İnsan kaynaklarından sorumlu yönetici,
- * Hukuk işleri yöneticisi,
- * Mali hizmetler yöneticisi,
- * Yazı işleri yöneticisi,
- * Belediye başkanınca belirlenen diğer yöneticiler kurulda görev alabilmektedir.

- Büyükşehir Belediyelerinde
-
- Örneğin;
-
- * İstanbul Büyükşehir Belediyesi
- * Ankara Büyükşehir Belediyesi
- * Diyarbakır Büyükşehir Belediyesi gibi kurumlarda disiplin kurulu daha geniş bir idari yapı içerisinde oluşturulur.
-
- kurul üyeleri:
-
- * Genel sekreter yardımcısı,
- * Daire başkanları,
- * Hukuk müşavirleri arasından belirlenmektedir.

- Yüksek Disiplin Kurulu
- İÇİŞLERİ BAKANLIĞIDIR
- Belediyelerde memurluktan çıkarma cezası verme yetkisi disiplin kuruluna değil, yüksek disiplin kuruluna aittir.

Disiplin Kurullarının Görevleri

- Disiplin kurulları;
-
- ✓ Dosyayı incelemek,
-
- ✓ Soruşturma raporunu değerlendirmek,
-
- ✓ Savunmaları gözden geçirmek,
-
- ✓ Delilleri tartışmak,
-
- ✓ Kanunda öngörülen cezanın uygulanıp uygulanmayacağı konusunda görüş bildirmek,
-
- görevlerini yerine getirir.

Danıştay'ın Özellikle Dikkat Ettiği Hususlar

- Danıştay kararlarında aşağıdaki hususlar sıklıkla denetlenmektedir:
- 1. Kurulun Usulüne Uygun Oluşup Oluşmadığı
 - * Eksik üye bulunması,
 - * Yetkisiz kişinin katılması,
 - * Toplantı yeter sayısının sağlanmaması, iptal nedeni olabilir.
 -
- 2. Tarafsızlık
 - Şikayetçi olan, Ön inceleme yapan, Soruşturmacı olarak görev alan kişinin,
 - aynı dosyada disiplin kurulu üyesi olarak görev yapması hukuka aykırılık doğurabilir.
 -
- 3. Gerekçeli Karar
 - Kurulun; “Ceza verilmesi uygundur.” şeklindeki soyut ifadeler yerine, hangi delile dayanarak hangi sonuca ulaştığını göstermesi beklenmektedir.

Belediyelerde Soruşturmacılar İçin Önemli Bir Nokta

-
- Soruşturma raporunun sonuç kısmında mutlaka:
-
- * Kurulun hangi ceza konusunda yetkili olduğu,
- * Dosyanın disiplin kuruluna mı,
- * Yüksek disiplin kuruluna mı gönderileceği, açıkça belirtilmelidir.
-
- Örneğin:
-
- “Eylemin 657 sayılı Kanun’un ... maddesi kapsamında değerlendirilerek kademe ilerlemesinin durdurulması cezası yönünden yetkili disiplin kurulunca değerlendirilmesinin uygun olacağı...”
-
- veya
-
- “Memurluktan çıkarma cezasını gerektirebileceğinden dosyanın yüksek disiplin kuruluna sevkinin uygun olacağı...” şeklinde öneri yazılır.
-

Disiplin Kurulu Kararlarında Danıştay'ın En Sık Bozduğu 10 Hata

- **1. Gerekçesiz veya soyut karar verilmesi**
- En sık bozma nedenidir.
- Kurulun sadece:
- “Ceza verilmesine oy birliğiyle karar verildi.” demesi yeterli değildir.
- Sorun * Hangi delile dayanıldığı yok
- * Neden bu cezanın seçildiği yok
- Sonuç
- Karar denetlenemez hale gelir → iptal
- **2. Savunma hakkının tam kullandırılmaması**
- Kurul aşamasında:
- * Ek savunma gerektiren durumlar
- * Yeni deliller
- * Nitelik değişikliği
- varsa yeniden savunma alınmadan karar verilmesi sık iptal sebebidir.

2. Savunma hakkının tam kullanılmaması

- Kurul aşamasında:
 -
 - * Ek savunma gerektiren durumlar
 - * Yeni deliller
 - * Nitelik değişikliği
 - varsa yeniden savunma alınmadan karar verilmesi sık iptal sebebidir.
- 3. Yetkisiz kurul tarafından karar verilmesi
 - Özellikle:
 - * Yanlış oluşturulmuş kurul
 - * Eksik üye
 - * Yetkisiz başkan durumları.
 - Sonuç Kurulun verdiği karar “yok hükmüne yakın” kabul edilebilir.

- 4. Soruşturma raporunun aynen kabul edilmesi
-
- Kurulun hiçbir değerlendirme yapmadan:
-
- “Rapora katılıyoruz.”
-
- demesi yeterli görülmez.
-
- Danıştay yaklaşımı
-
- Kurul “onay makamı” değildir, takdir makamıdır.

- 5. Delillerin tartışılmaması
- Kurulun:
 - * Tanık ifadeleri
 - * Kamera kayıtları
 - * Belgeler
- arasında değerlendirme yapmaması iptal sebebidir.
-

- 6. Zamanaşımı değerlendirmesi yapılmaması
-
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamındaki süreler kamu düzenine ilişkindir.
-
- Hata
- Kurulun zamanaşımını hiç tartışmaması
-
- Sonuç
- Karar doğrudan iptal edilebilir

- 7. Fiil ile ceza arasında orantı olmaması
-
- Hafif bir fiile ağır ceza verilmesi veya gerekçesiz ağırlaştırma.
-
- Danıştay yaklaşımı
-
- “Ölçülülük” ilkesi ihlal edilmiş sayılır.
-
-
-
- 8. Aynı fiil için tekrar değerlendirme yapılması
-
- Daha önce disiplin işlemi yapılmış bir fiil hakkında yeniden ceza verilmesi:
-
- “ne bis in idem” (aynı fiilden iki kez cezalandırma yasağı)
-
- ihlali oluşturur.
-

9. Soruşturma raporundaki eksik incelemenin aynen kabul edilmesi

- Kurulun;
-
- * Lehe delilleri incelememesi
- * Eksik soruşturmayı tamamlamaması
-
- çok kritik bir bozma nedenidir.
- 10. Tarafsızlık ilkesinin ihlali
- Kurulda:
- * Soruşturmacı
- * Şikayetçi
- * Ön inceleme yapan kişi
- yer alıyorsa veya karar sürecine etkisi varsa
- Sonuç
- Tarafsızlık zedelenmiş sayılır.

Uygulamada En Kritik Danıştay Yaklaşımı

- Disiplin kurulu kararlarında Danıştay'ın temel bakışı şudur:
- “Kurul, soruşturma raporunu sadece kabul eden bir makam değil; delilleri tartışan, hukuki nitelendirme yapan ve gerekçeli karar üreten bir idari organdır.”
- Soruşturmacılar İçin Pratik Sonuç
-
- Bir dosyanın Danıştay'dan dönüp dönmeyeceğini çoğu zaman şu üç şey belirler:
-
- * Gerekçe yazılmış mı?
- * Savunma hakkı eksiksiz mi?
- * Zamanaşımı doğru hesaplanmış mı?
- Bunlardan biri bile zayıfsa, dosya “maddi olarak doğru olsa bile” iptal riski taşır.
-

- Disiplin Kurulunda Süre Konusu Nedir?
-
- Disiplin kurulunda “süre konusu”, hem kurulun dosyayı ne kadar sürede karara bağlaması, hem de disiplin soruşturmasının genel zamanasını süreleriyle ilişkisi açısından değerlendirilir. Uygulamada en çok hata yapılan alanlardan biridir.
-
- Temel dayanak yine 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ve ilgili disiplin mevzuatıdır.

- 1. Disiplin Kurulunun Karar Süresi
-
- Disiplin kurulu, kendisine gelen dosyayı gecikmeksizin görüşmek zorundadır.
-
- Uygulamada genel ilke:
-
- * Kurula gelen dosya ilk toplantıda gündeme alınır
- * Karar makul süre içinde verilir
-
- Kanunda çoğu ceza için açık “şu kadar gün içinde karar verilir” düzenlemesi bulunmaz; ancak makul sürede karar verme yükümlülüğü Danıştay içtihatlarıyla kabul edilmiştir.

2. Sürelerin Başlangıcı (Kurula Geliş Tarihi)

- Disiplin kurulunda süreler genellikle:
- * Dosyanın kurula havale edildiği tarih
- * Kurul sekretaryasına giriş tarihi itibarıyla değerlendirilir.
- Bu tarih önemlidir çünkü: Kurulun “bekletme süresi” idarenin gecikmesi sayılabilir.

3. Zamanaşımı ile Kurul Süresinin İlişkisi

-
- En kritik nokta şudur:
-
- Kurulda bekleme, zamanaşımını durdurmaz
-
- Örnek:
-
- * Fiil: 01.01.2024
- * 2 yıllık süre: 01.01.2026
- * Kurula sevk: 15.12.2025
- * Kurul kararı: 20.02.2026
-
- 👉 Eğer karar 2 yıllık süreyi aşıyorsa, kurul sürecinde bekleme gerekçesiyle süre kurtarılamaz.

4. Savunma Sonrası Kurul Süreci

-
- Savunma alındıktan sonra dosya kurula gider.
- Burada önemli ilke:
- * Savunma alındıktan sonra dosyanın gereksiz geciktirilmesi
- * Kurulun uzun süre karar vermemesi idarenin kusuru sayılabilir.

5. Kurulda Ek Savunma Gerektiren Süre

- Kurul şu durumlarda süreyi yeniden işletmek zorundadır:
- * Suçlamanın niteliği değişmişse
- * Daha ağır ceza gündeme gelmişse
- * Yeni delil eklenmişse
- 👉 Bu durumda kişiye ek savunma süresi (genellikle 7 gün) verilmelidir.

6. Kurul Toplantı ve Karar Yeter Sayısı

- Süreyle doğrudan bağlantılı ama kritik bir usul noktasıdır:
- * Kurul yeter sayıyla toplanmalı
- * Karar çoğunlukla alınmalı
- * Eksik üye ile karar verilmemelidir
-
- Aksi durumda süre içinde verilmiş olsa bile karar geçersiz olur.

7. Danıştay'ın Süre Konusundaki Yaklaşımı

- Danıştay kararlarında öne çıkan yaklaşım şudur:
- “Disiplin süreçlerinde idarenin kendi iç işleyişinden kaynaklanan gecikmeler, zamanaşımı sürelerini ortadan kaldırmaz.”
-
- Yani:
- * Kurulda bekleme
- * Evrak gecikmesi
- * Yazışmaların uzaması
- 👉 Memur aleyhine süreyi uzatmaz.

8. En Sık Yapılan Hatalar

- 1. Dosyanın kurulda aylarca bekletilmesi
- → Makul süre ihlali
-
- 2. Zamanaşımı yaklaşırken karar alınmaması
- → Yetki kaybı riski
-
- 3. Ek savunma gerektiği halde alınmaması
- → Savunma hakkı ihlali
-
- 4. Kurulun raporu geç incelemesi
- → Gerekçesiz gecikme

- 9. Pratik Müfettiş Notu
-
- Bir disiplin dosyasında en kritik kontrol şudur:
-
- “Dosya kurula geldiğinde hâlâ ceza verme yetkisi var mı?”
-
- Çünkü:
-
- * Zamanaşımı dolmuşsa
- * Süreler kaçırılmışsa
-
- kurul ne kadar doğru karar verirse versin işlem iptal edilebilir.

- Sonuç
- Disiplin kurulunda süre konusu üç eksenle değerlendirilir:
 -
 - 1. Zamanaşımı süreleri (yetkiyi ortadan kaldırır)
 - 2. Kurulun makul sürede karar verme yükümlülüğü
 - 3. Kurul aşamasında savunma ve ek savunma süreleri
 -
- Disiplin hukukunda sık kullanılan temel ilke şudur:
 -
- “Süreler sadece teknik ayrıntı değil, ceza verme yetkisinin varlık şartıdır.”